

2. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 р. № 2456-VI; редакція від 02.03.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legal-consalt.at.ua/>

3. Дмитренко Е. С. Фінансове право України. Особлива частина: навчальний посібник / Е. С. Дмитренко. – К.: Алерта; КНТ, 2007. – 295 с.

4. Фінанси України. – 2005. – № 4. – С. 3-11.

5. Фінансове право України: навчальний посібник / За ред. Л. К. Воронової. – К.: Правова єдність, 2009. – С. 266.

6. Орлюк О. П. Фінансове право. Академічний курс: підручник / О. П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 446 с.

7. Піхоцька О. М. Місцеві податки і збори у забезпеченні фінансової самостійності органів місцевого самоврядування // Фінанси України. – 2003. – № 5. – С. 5-10.

УДК 336.1.07 (043.2)

Устинова І. П., к.ю.н,
Ткаченко А. К., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

КАЗНАЧЕЙСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ З ПОГЛЯДУ ЇХ АДАПТУВАННЯ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Одним із головних інструментів впливу держави на політичні, економічні та соціальні процеси, які відбуваються в суспільстві та державі є бюджет. В свою чергу держава може виконувати свої функції та завдання, передбачені Конституцією лише за умов, якщо вона має у своєму розпорядженні достатньо бюджетних коштів. Найважливішим етапом бюджетного процесу є його цільове виконання.

Підвищення ефективності бюджету, як регулятора соціально-економічних процесів у державі, залежить від ефективності роботи органів Державної казначейської служби України в напрямку обслуговування місцевих бюджетів за доходами і видатками. Проте система казначейського обслуговування бюджетів на сучасному етапі потребує удосконалення.

Загалом виконання бюджету – це одна із стадій бюджетного процесу, яка передбачає забезпечення повного і своєчасного надходження всіх доходів до конкретного бюджету та забезпечення своєчасного і безперервного фінансування запланованих бюджетних заходів, що затверджені законом України про державний бюджет на відповідний рік чи рішенням сесії відповідної місцевої ради [1, с. 544]. Згідно зі статтею 78 Бюджетного

Кодексу, виконання місцевих бюджетів забезпечують місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад або сільські, селищні чи міські голови [2, с. 111].

Державне казначейство України веде облік всіх надходжень, що належать місцевим бюджетам, та за поданням органів стягнення, погодженим з відповідними фінансовими органами, здійснює повернення коштів, які були помилково або надмірно зараховані до бюджету [3, с. 241]. Роль ЄКР полягає у комплексному обслуговуванні всіх учасників бюджетного процесу, який об'єднує систему рахунків, що діють в єдиному режимі [4, с. 138].

Одним із головних принципів побудови бюджетної системи України є принцип самостійності, що забезпечує закріплення за ними відповідних джерел доходів і право відповідних органів влади самостійно і незалежно затверджувати та виконувати відповідні бюджети [4, с. 141].

З одного боку реалізувалася функція управління бюджетними ресурсами через акумуляцію коштів місцевих бюджетів в єдиній структурі органів системи державного казначейства і на ЄКР, з іншого боку – відбулася реалізація принципу єдності бюджетної системи у частині дотримання єдиних правил здійснення контролю, бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності та контролю за виконанням бюджетів, кошторисів доходів і видатків бюджетних установ. Проте останніми роками втручання центральних органів влади в управління бюджетними ресурсами місцевих бюджетів починає становитися вже звичайним і систематичним [5, с. 91].

Окрім того, регіони та органи місцевого самоврядування втрачають стимули до наповнення місцевих бюджетів, оскільки кошти, залучені ними за рахунок місцевих податків і зборів, вилучаються на погашення заборгованості державного бюджету, а місцеві органи влади не можуть використовувати їх на забезпечення життєдіяльності власної громади.

Ще однією проблемою є існування непродуктивних видатків для сільських, селищних бюджетів [6, с. 261]. Щоб усунути дані недоліки слід провести ряд заходів які б сприяли підвищенню відповідальності розпорядників і одержувачів бюджетних коштів щодо недопущення ними порушень бюджетного законодавства в процесі здійснення видатків.

Отже, в Україні постійно порушується принцип самостійності бюджетної системи при відсутності адекватного фінансового забезпечення місцевих бюджетів, результатом чого є залежність їх від трансфертів з державного бюджету, так і шляхом використання коштів місцевих бюджетів для фінансування дефіциту державного бюджету. Проте потрібно зазначити, що запровадження системи управління бюджетними ресурсами через ЄКР з одного боку дає змогу зменшити вплив касових розривів на

рівень поточного виконання видаткової частини бюджету, з іншого – дає можливість уряду користуватися та маніпулювати коштами місцевих бюджетів.

Тому, сьогоднішні зміни, які пропонуються Кабінетом Міністрів, щодо децентралізації коштів у бюджетній системі та деякі зміни по повноваженнях Казначейської служби є слушними, що в певній частині адаптує законодавство України до Євроінтеграційних процесів.

Література

1. Управління державним бюджетом України: підручник / Колектив авторів [заг. редакція М. О. Азарова]. – К.: Зовнішня торгівля, 2013. – 816 с.
2. Бюджетний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 15 жовт. 2013 р. – К.: А. В. Паливода, 2013. – 176 с.
3. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України / Кол. авторів [заг. редакція, передмова Ф. О. Ярошенка]. – К., 2013. – 592 с.
4. Бюджетний процес в Україні: Навчальний посібник / І. П. Лопушинський, Ю. С. Гаврилюк, Я. М. Казюк. – Херсон: Грінь Д. С., 2012. – 364 с.
5. Удосконалення управління бюджетними ресурсами органами державного казначейства / І. М. Кукса, Н. В. Синько // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – № 17 (171). – 2013. – 217 с.
6. Шляхи вдосконалення казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками // І. С. Скоропад, І. В. Макалюк. – Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – 263 с.

УДК 342.9 (043.2)

Юринець Ю. Л., к.ю.н.,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРАВОЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНА ТА ПРАВОЗАХИСНА ФУНКЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Для більш переконливого обґрунтування та розуміння тенденцій розвитку адміністративного права доцільно розглянути його первинне призначення. Відомий радянський і російський вчений-правознавець С.С. Алексєєв [1] вказує, що дані етології (науки про поведінку і звичаї тварин, про закладені в них програми поведінки) дають підстави вважати, що право має глибокі природні передумови, особливо чітко виражені у «звичаєх» і «нормах поведінки» організованих біологічних співтовариств. У цьому зв'язку С. С. Алексєєв «віддає належне» точності суджень В. Дольника, який зазначав, що в силу притаманних людям інстинктивних програм вони